

BESNILO u Južnobanatskom okrugu u 2015. godini
Podaci Centra za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo

Područje Južnobanatskog okruga, kao i teritorija Vojvodine karakteriše se endemičnom epizootijom besnila kod divljih životinja, uglavnom lisica, a izuzetno i kod domaćih (mačka, pasa).

Od 2010. do 2015. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga nije bilo dokazanog besnila kod životinja, za razliku od 2009. godine kada je dokazano besnilo kod 8 životinja: kod 3 mačke (jedna mačka u opštini Pančevo, dve mačke u opštini Alibunar); 3 psa (sva tri u opštini Alibunar) i 2 lisice (jedna u opštini Kovin i jedna u opštini Alibunar).

Zadnjih decenija na ovom području nije zabeležen nijedan slučaj oboljenja kod ljudi.

Antirabične stanice na teritoriji Južnobanatskog okruga koje vrše antirabičnu zaštitu su u:

- Centru za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlja Pančevo
- na Infektivnom odeljenju Opšte bolnice Pančevo, i
- Infektivnom odeljenju Opšte bolnice Vršac.

U njima je u 2015. godini kod 1066 pacijenata pružena antirabična zaštita.

Tabela 1. Distribucija broja ozleđenih i vakcinisanih protiv besnila na teritoriji Južnobanatskom okrugu od 2011.-2015. godine

Godine	Broj ozleđenih	Ukupno vakcinisano
2015	1066	46
2014	998	54
2013	871	57
2012	867	128
2011	911	137

Tabela 2. Distribucija po antirabičnim stanicama broja ozleđenih i vakcinisanih protiv besnila na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2015. godini.

Antirabična stanica	Broj ozleđenih	Ukupno vakcinisano
Zavod za javno zdravlje Pančevo	309	27
Infektivno odeljenje Pančevo	392	7
Infektivno odeljenje Vršac	365	12
UKUPNO U OKRUGU	1066	46

Od ukupno 309 ozleđenih osoba koje su se u 2015. godini javile u antirabičnoj stanici Zavoda za javno zdravlje Pančevo 55% su sa teritorije opštine Pančeva (169), i to 40 pacijenata je dalo podatak da je ozleđeno od pasa poznatog vlasnika, 98 pacijenata je dalo podatak da je ozleđen od pasa nepoznatog vlasnika. Zbog ozleda od

strane mačke poznatog vlasnika javilo se 13 pacijenata dok je 18 pacijenata dalo podatak da je ozleđen od mačke nepoznatog vlasnika.

Od ukupno 169 ozleđenih osoba koje su se u 2015. godini javile u antirabičnoj stanici Zavoda za javno zdravlje Pančevo 67% su sa teritorije samog grada Pančeva, i to 21 pacijent je dao podatak da je ozleđen od pasa poznatog vlasnika, 69 pacijenata je dalo podatak da je ozleđeno od pasa nepoznatog vlasnika. Zbog ozleda od strane mačke poznatog vlasnika javilo se 11 pacijenata, dok je 13 pacijenata dalo podatak da je ozleđeno od mačke nepoznatog vlasnika.

Tabela 3. Distribucija pacijenata kojima je pružena antirabična zaštita u Antirabičnoj stanici Centra za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo, po opštinama, vrsti životinje koja je nanela ozledu i vlasničkoj pripadnosti životinje za period 01.01-31.12.2015. godine

Redni broj	OPŠTINA	NEPOZNATI VLASNIK		POZNATI VLASNIK		UKUPNO		UKUPNO
		PAS	MAČKA	PAS	MAČKA	PAS	MAČKA	
1	PANČEVO	98	18	40	13	138	31	169
2	ALIBUNAR	29	0	8	1	37	1	38
3	BELA CRKVA	1	/	/	/	1	/	1
4	VRŠAC	1	/	/	/	1	/	1
5	KOVIN	38	5	17	3	55	8	63
6	KOVAČICA	9	0	1	0	10	0	10
7	PLANDIŠTE	/	/	/	/	/	/	/
8	OPOVO	14	1	6	0	20	1	21
9	DRUGE OPŠTINE (Beograd, Smederevo, Golubac)	5	0	0	1	5	1	6
	UKUPNO	195	24	72	18	267	42	309

Ukupno je odrađena u Pasterovom zavodu kontrola imuniteta kod 25 kompletno vakcinisanih osoba i kod tri pacijenta zaštitna vrednost nivo titra nije bila $\geq 0.5\text{IJ/ml}$, te su posle dopunjene doze vakcine ostvarili zaštitnu vrednost nivo titra $\geq 0.5\text{IJ/ml}$ i uspešno su i oni vakcinisani protiv besnila.

U saradnji sa Pasterovim zavodom ove godine odrađeno je 11 kontrola imuniteta, kod preventivno vakcinisanih radnika JKP Higijena Kovin, kod 10 nije data ni jedna buster doza vakcina protiv besnila pošto su svi imali vrednost nivoa titra $\geq 0.5\text{IJ/ml}$. (Kod jednog radnika titar je bio ispod traženih vrednosti, ali ovaj radnik više ne radi na poslovima koji zahtevaju imunizaciju.)

Tokom 2015. godine sprovedena je preventivna vakcinacija kod 3 radnika JKP Higijena Kovin i 4 radnika JKP Higijena Pančevo a kod dvoje radnika zaposlenih u JKP Higijena Pančevo, date su buster doze, oni su kontrolisali imunitet u 2014. godini.

MERE kod ujeda od životinja:

- Samopomoć - Ranu dobro oprati sapunom i isprati vodom
- Javiti se u zdravstvenu ustanovu odmah
- Temeljno čišćenje rane pod medicinskim nadzorom
- Profilaksa tetanusa kod izabranog doktora, uvodjenje antibiotske terapije po potrebi
- Procena radi vakcinacije protiv besnila kao i uvodjenja antibakterijskog lečenja sprovodi se u Antirabičnim stanicama (Zavod za javno zdravlje Pančevo, Opšta bolnica Pančevo - Infektivno odeljenje, Opšta bolnica Vršac -Infektivno odeljenje)

- Ne ušivati i ne zatvarati ranu kod ujeda životinje koja je obolela od besnila, osim ako je to neophodno

MERE PREVENCIJE:

- Preekspoziciona vakcinacija protiv besnila sprovodi se kod lica koja su profesionalno ugrožena infekcijom virusa besnila (laboratorijski radnici, veterinarski higijeničari, veterinarski tehničari, veterinari, zoohigijeničari, šumari, lovočuvari i preparatori, kao i lica koja profesionalno dolaze u kontakt sa slepim miševima)
- Humano rešavanje problema broja pasa i mačaka bez nadzora (napuštenih životinja) u skladu sa zakonskim propisima
- Ne usvajati divlje životinje
- **OBAVEZNO VAKCINISATI KUĆNE LJUBIMCE**